

Miloslav Trnka

Šumavské obce Ktiš, Rovence, Mackova Lhota a Sádlno na prahu 20. století

Ktiš a tři okolní obce v její správě - Mackova Lhota, Rovence a Sádlno (též Sádlná) - byly tenkrát součástí krumlovského politického okresu. Patřily pod pravomoc C. k. okresního soudu ve Chvalšínách, jemuž v té době předsedal JUDr. Karl Částka a z Chvalšín sem také dojížděl obvodní lékař MUDr. Josef Wolf. Ktiš s okolím byla součástí dohlédacího obvodu českobudějovické Obchodní komory, která také schválila a doporučila její zařazení do Chytilova Úplného Adresáře království Českého. Vydání této informační příručky budějovická Obchodní komora také vydatně podporovala penězi i papírem.

Autor a editor celého marketingového projektu Alois Chytil uspořádal a vydal celkem tři díly Adresáře v letech 1910-1915. Poslední z nich se týká jihu Čech. Obsahuje pozoruhodné údaje. Vyšel v létě r. 1915, kdy i na Šumavu pomalu a jistě doléhaly hospodářské a zásobovací potíže. Mnozí z Chytilových spolupracovníků z měst i obcí byli právě povolávání do zbraně, nebo už padli na bojištích první světové války. Cílem autora Adresáře bylo „aby podnikání v řemesle, živnostech, obchodě i průmyslu dostalo se včas orientační pomůcky, když naše zem nyní zbavena jest možností vývozu a omezení jsme jen na odbytiště domácí ...“. Adresář má tisíce stran a váží pěkných pár kilo. Není v něm žádný obrázek, kterým by ožily jeho listy, a přece vydává cenné svědectví o jménech a živobytí někdejších obyvatel.

Tisch.

Ktiš,

Einw. 475, D. 475,

Mosetstift (Mackova Lhota) 59, D. 59 - Rubenz (Rovence) 39, D. 39 - Tisch (Ktiš) 255, D. 255 - Zodl (Sádlná) 122, D. 122.

Telegraf, Sanit. Distrikt: Kalsching - Station Chrobold (8 km).

Umlagen: Gemeindeuml. 20%, Schuluml. 5—6%. - Bierkreuzer. - Gemeindevermögen: Armenhaus, Feuerrequisitendepot.

Gemeindevertretung: Gemeindevorst. Feigl Johann. - Gemeinderäte: Hundsnurscher Josef - Tosch Franz, Rubenz. - Ausschussmitgl.: Jaksch Josef - Feigl Wenzel - Janda Richard - Jungbauer Joh. - Grosser Sebastian, Zodl - Gockner Franz, Mosetstift. - Konst. 29. September 1912. - Gem. Diener Perneker Al.

Pfarramt: Pfarrer Kurz Johann - Mítiska Adolf, Kaplan - Chorrektor Trnka Franz.

Volksschule II: Trnka Franz, Oberlehrer - Perneker Franz - Perneker Albina, Indl. - Kurz Johann, Katechet.

K. k. Postamt Tisch: Nosek Anna, Postm. - Hager Auguste, Exp.

Spar- und Darlehenskassen-Verein für Tisch und Umgebung (unbeschr.): Trnka Franz.

Oberlehrer, Obm., Feigl Wenz., Obm.-Stellv., Tosch Franz, Rubenz, Schmied Josef, Křižowitz, Tosch Johann, Rubenz; FZ Obm. oder Obm.-Stellv. u. 1 Vorst.-Mitgl.

Bäcker: Hundsnurscher Franz - Walenta Josef. Gasthäuser: Hundsnurscher Franz - Walenta Josef (a. Fleischer).

Gemischwarenhandel: Janda Richard (u. Getränkehandel u. Trafik) - Tosch Alois.

Hutschmiede: Schreiner Mich. (Zodl) - Plaschko Alois.

Krämer: Kurzweil Marie.

Müller: J. Jungbauer (Inh. Jungbauer Johann; u. Grieslerei u. Brettsäge) - Turek Johann (Mosetstift) - Zimmermann Johann (u. Brettsäge).

Schindelerz: Schuster Franz (Mosetstift).

Schneider: Gärtner Fr. (Mosetstift) - Gockner Franz (Mosetstift) - Jungwirth Katharina (D.) - Podrusch Pauline (D.) - Turek Eva (D., Mosetstift) - Weinmüller Theresia (D.).

Schuhmacher: Janda Rudolf - Tosch Johann.

Tischler: Schüsser Franz - Šimeček Franz.

Wagner: Jany Josef (Zodl).

Vereine: Freiw. Feuerw. - Milit. Veter. Ver. - Land- u. forstw. Kasino - Ortsgr. d. Bundes d. Dtsch. i. B. - Sekt. d. bienenw. Zentralver.

Ktiš s okolím je zde představena v němčině, rovnocenném zemském jazyku, stejně jako jiná místa z Krumlovska a Prachaticka obývaná převážně německými starousedlíky. Pod názvem obce je uveden počet obyvatel (Einwohner) celkově a pak znovu i pro jednotlivé lokality.

V čele osmičlenného obecního zastupitelstva, ustanoveného v Ktiši dne 29. září 1912, stál starosta Johann Feigl. K ruce měl dva radní (ktišský Josef Hundsnurscher a Franz Tosch z Rovenců) a šest členů obecního výboru (Ausschussmitglieder). Starosta Feigl poslal do redakce Adresáře nejen přehled institucí v obci (fara, pošta, dvojtřídní škola), jejich personálního obsazení, všech místních řemesel a živností, ale také přesné údaje, které měl na stole z nedávného úředního sčítání lidu (1910). Tehdy tu žilo celkem 475 obyvatel hlásících se k německé národnosti.

Ktišské poště kralovaly dvě dámy - poštmistrová Anna Nosková s expedientkou Gustou Hagerovou, která odpovídala za bezpečné vypravení listovních zásilek a balíků do železniční stanice Chroboly, kde byl i telegraf, a zpět. V místě nechyběly obchody se smíšeným zbožím, nápoji a tabákovým sortimentem, byli tu dva pekaři, dvě hospody (druhá i s řeznictvím). Prosperovaly zde tři mlýny. Jungbauerův - s výrobou krup a pilou, menší Zimmermannův také s pilou a Turkův mlýn v Mackově Lhotě. Místní řemesla v Adresáři reprezentují podkováři, výrobce šindelů, krejčí (zkratka D označuje dámské krejčovské), obuvníci, truhláři a kolář.

Co ještě dodat? Že v místě zdárně působil také Spořitelní spolek pro Ktiš a okolí, Rolnicko-lesnicko-hospodářské sdružení (Land- und Forstwirtschafts Kasino), místní odbor včelařského Ústředí, vojenský veteránský spolek, dobrovolní hasiči a pobočka šumavského rodopisného spolku Němců v Čechách.

V každé době platí, že nejlépe se o svou obec starají lidé, kteří o ni hodně vědí. Posilování vztahu k domovu však nevězí jen v poznávání minulosti. Projevuje se i v péči o jeho současný vzhled díky mnohotvárné práci ktišského Bartoloměje - spolku pro zachování historie a tradic. Na jeho internetové stránky se můžete podívat na <http://www.spolekbartolomej.ktis.cz/>.

Pramen

Chytilův Úplný adresář království Českého. Díl 3, obvod Obchodní komory v Českých Budějovicích. Nákladem vlastním sestavil a vydal Alois Chytil s redaktory i spolupracovníky z obecních a městských rad. Vytiskla knihtiskárna Jos. B. Zápotočný v Rokycanech roku 1915. (Archiv Rodopisné revue).